

Edukacija iz javnog zdravstva

Luka Kovačić

Novi studij javnog zdravstva za sestre 2

U broju od 7. 4. 2007. godine u ovoj kolumni pisao sam o novom specijalističkom diplomskom studiju javnog zdravstva za medicinske sestre i tehničare pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Javno zdravstvo je bio drugi studij, nakon studija Menadžment u sestrinstvu, koji je organiziran prema Bolonjskom procesu trofaznom visokoškolskom obrazovanju. 2008. godine započeli su i druga dva studija (fizioterapije, sanitarnog inženjerstva).

Tada sam napisao da je diplomski studij javnog zdravstva za medicinske sestre prema Zakonu o sestrinstvu iz 2004. godine najviša stručna razina obrazovanja medicinskih sestara i tehničara, koji omogućava potpuno samostalan rad u okviru dogovorenih kompetencija, ali otvara i mogućnost nastavka daljnjeg poslijediplomskog stručnog i znanstvenog usavršavanja u sestrinstvu, čime ta medicinska struka postiže puninu profesije. Još sam napisao i da je glavni cilj novog studija da se, nasuprot tradicionalnom sestrinstvu, medicinska sestra usmjerava na rad u zajednici kao cjelini i na rad s grupama ljudi. To ne znači da se gubi uloga rada s pojedincima i njihovim obiteljima, već da se medicinske sestre sve više uključuju u procjenu potreba ljudi u pogledu zdravstvene njege u kući, pružanju podrške članovima obitelji i prijateljima, te u razvijanju vještina i znanja kojima bi se sami zaštitili i pružili pomoć drugima.

Nedavno smo saznali da se na Medicinskom fakultetu, odnosno Školi narodnog zdravlja „A. Štampar“ priprema novi diplomski program javnog zdravstva za medicinske sestre. Kako taj dvogodišnji (120 ECTS bodova) program još službeno nije objavljen, nije sasvim jasno bi li ga mogli upisati samo studenti sa završenim trogodišnjim preddiplomskim studijem za medicinske sestre (prvostupnici, 180 ECTS bodova), prvostupnici i kojeg drugog zdravstvenog programa, ili i svi drugi prvostupnici. Kako se saznaje, novi program ne bi bio istovjetan (konkurentan) dosadašnjim programima zagrebačkog ili drugih zdravstvenih veleučilišta, nego bi u prvom redu pripremao studente (medicinske sestre) za nastavak školovanja na poslijediplomskoj razini, tj. magistarskom specijalističkom i doktorskom studiju, jer bi kao studenti koji su završili sveučilišni studij to imali pravo. Problem je navodno u tome što studenti koji završe diplomski stručni studij (preddiplomski i diplomski, ukupno 300 ECTS bodova) po sadašnjem zakonu nemaju pravo nastaviti školovanje na poslijediplomskoj razini. Ovaj novi studij, navodno, bi to omogućio.

Tako sam ja, izgleda, prije nešto više od godine dana bio u zabludi i pogriješio, jer sam napisao da će poslijediplomsko školovanje moći nastaviti (sposobni i ambiciozni) i studenti koji su diplomirali na zdravstvenom veleučilištu.

Razmišljajući o novoj situaciji nameće mi se nekoliko pitanja:

- Koje će biti kompetencije novih diplomiranih zdravstvenih profesionalaca? Gdje će moći raditi u sustavu zdravstva? Neće li se stvoriti među njima i kod pacijenata konfuzija i nejasnoća o kompetencijama i ulogama u sustavu zdravstva?
- Zašto ne omogućiti diplomiranim na veleučilištu, sposobnim i onima koji to žele, (uz eventualne uvjete) da nastave poslijediplomsku razinu edukacije (nije li lakše promijeniti zakon, ako treba)? To bi bilo ne samo pravično, nego i racionalno. Takvo rješenje ne bi trebalo umanjiti ambicije Medicinskog fakulteta i Škole zdravlja da započne novi program, jer će potrebe za školovanje diplomiranih sestara biti sve veće, a korisna bi bila i konkurencija.

Nije li administrativno sprečavanje nastavka školovanja za određene stručne profile suprotno ideji prohodnosti zapisano u Bolonjskoj deklaraciji?